

Krach „antikorupčního zákona“

aneb

Anabáze jednoho Topolánkova slibu

*„Reformy jsme nakonec rozmělnili nevyhnutelným
koaličním kompromisem a viditelný boj proti
korupci nechali na papíře.“*

Z projevu Mirka Topolánka na 19. kongresu ODS

Jak vznikla myšlenka „antikorupčního zákona“

Slib přijetí zákona, který by zpřístupňoval veřejnosti elektronickou formou veškeré údaje spojené se státními dotacemi, tj. podmínkami přidělení, procesu rozhodování o přidělení i veškerou další dokumentací žadatelů a vítězů, se v nástinu objevuje již v programových materiálech ODS, které se zabývají bojem s korupcí:

1. **Modrá šance** vypracovaná v roce 2004 Ivanem Langrem
2. **„Protikorupční balíček ODS“**, který byl představen Mirkem Topolánkem a Ivanem Langerem 1.12. 2005 obsahuje závazek v rámci tří P (Prevence, Průhlednost, Postih) zajistit *„průhlednost při zadávání veřejných zakázek, čerpání prostředků z veřejných rozpočtů a rozhodování o právech a povinnostech občanů.“*

Jak se hodila myšlenka „antikorupčního zákona“

- O přijetí speciálního „antikorupčního zákona“ začínají mluvit představitelé ODS – Ivan Langer a Mirek Topolánek – v době tzv. kauzy Budišov (říjen 2006).
- 22.10. 2006 je Topolánkovou vládou přijata Strategie vlády pro boj s korupcí 2006-2011, kde vláda zavázala ministry financí a pro místní rozvoj zpracovat, a do března následujícího roku předložit, audit veškerých dotačních titulů a navrhnout způsob zveřejňování všech dokumentů spojených s jejich přidělováním.
- Následně byl tento předvolební závazek ODS převzat do programového prohlášení koaliční vlády Mirka Topolánka, která se zavázala k plnění vládní Strategie pro boj s korupcí.

Jak se už nehodila myšlenka „antikorupčního zákona“

- 11.7. 2007 schválila vláda záměr přijetí „protikorupčního zákona“ a uložila jej zpracovat ministrům financí, vnitra a pro legislativu.
- Od této doby je termín předložení návrhu opakovaně (6x!) odsouván a na jednání vlády se dostává až 8.10. 2008, kdy ministerstvo financí navrhuje zrušit záměr předložit „protikorupční zákon“.
- Následně je projednání materiálu opět (2x) odloženo.

Jak se pohřbila myšlenka „antikorupčního zákona“

16.12. 2008 rozhodla vláda Mirka Topolánka, předsedy ODS, o zrušení záměru vypracovat samostatný „antikorupční zákon“ a nahradit jej dobrovolným postupem jednotlivých resortů při zveřejňování informací.

Jak se vysvětluje pohřeb „antikorupčního zákona“

Vysvětlení PROČ vláda nepřijme antikorupční zákon podávají:

- předseda KDU-ČSL a 1. místopředseda vlády Jiří Čunek
- předseda strany Zelených a místopředseda vlády Martin Bursík

Záznam tiskové konference Úřadu vlády ze dne 16.12. 2008 <C:\Documents and Settings\Petr DPlocha\Vláda České republiky Aktuálně.flv>

Proč není podle vlády nutný „antikorupční zákon“

- Ministerstvo financí jako hlavní důvod uvádí množství kritických připomínek, které nelze vypořádat a také množství návrhů na zamítnutí schválení „protikorupčního zákona“.
- *Je třeba zdůraznit, že připomínkové řízení skončilo již 21.8. 2008, tudíž není možné, aby se vláda případně vymlouvala na neochotu ze strany krajů, které po podzimních volbách ovládla ČSSD.*
- Zásadní připomínky také uplatnil v poslední fázi ministr spravedlnosti a jeho důvody podpořily záměr ministerstva financí navrhnout záměr zákona zrušit a zvolit alternativní řešení.

Proč je nutné „antikorupční zákon přijmout“

1. „Protikorupční zákon“ zaváděl výslovnou zákonnou povinnost všem organizačním složkám státu, státním fondům, příspěvkovým organizacím a Českomoravské záruční a rozvojové bance uveřejňovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup všechny dokumenty a údaje, které se týkají poskytování dotací a jiných peněžních prostředků ze státního rozpočtu.

Proč je nutné „antikorupční zákon“ přijmout

- 2. Zákon navíc vymezoval přesně okruh povinně zveřejňovaných informací, čímž tak vyhovoval námitkám většiny organizací, které se zabývají otevřeností státní správy.**

Jednalo se zejména žádosti o dotace nebo jiné podobné prostředky včetně veškerých příloh, záznamy o rozhodování o nich, například zápisy nebo zvukové či obrazové záznamy z porad, na kterých se o poskytnutí těchto prostředků jednalo, rozhodnutí, kterými se žádostem vyhovuje nebo se jimi zamítají, smlouvy o poskytnutí a použití dotace nebo jiných podobných prostředků, vyrozumění o jejich nepřiznání atd.

Proč je nutné „antikorupční zákon“ přijmout

- **3. Návrh zákona zakotvil i povinnost v případě ústního jednání či rozhodnutí o dotaci poříditi záznam a ten zveřejnit.**
- **4. Zákon ukládal i termín zveřejnění všech zákonem stanovených údajů, který byl stanoven na 1 měsíc.**

Co navrhuje Topolánkova vláda jako náhradu za „protikorupční zákon“

Vláda si uložila vytvořit seznam všech dotačních titulů, rozdělených do dvou skupin podle způsobu financování, a tento seznam následně zveřejnit na internetu.

Toto už však mělo být dávno hotové, neboť provést audit všech dotačních titulů a vytvořit jejich seznam ukládalo již vládní usnesení z července 2007!

Co navrhuje Topolánkova vláda jako náhradu za „protikorupční zákon“

Dále si vláda uložila upravit elektronické systémy tak, aby umožňovaly zveřejňování aktuálních informací a v poslední etapě rozšíření na všechny subjekty.

- **Tento návrh však naprosto popírá smysl protikorupčního zákona, který přesně definoval okruh povinných osob a vyjmenovával všechny dokumenty, které mají povinné osoby zveřejňovat, včetně povinného termínu zveřejnění.**
- **Zákon navíc umožňuje vymahatelnost povinností soudní cestou, což úprava navržená MF neumožňuje.**

Závěr

- **Postup Topolánkové vlády jde proti původnímu duchu „protikorupčního zákona“, neboť neurčuje okruh povinných osob ani dokumentů, které mají úřady za povinnost zveřejnit, ani povinný termín.**
- **Soudní nevymahatelnost povinnosti tak povede spíše k zhoršení současného stavu, než k jeho zlepšení.**

Retro

Co Topolánek slíbil proti korupci /**aktuální stav**

- Vypracuje protikorupční novelu zákona o obcích /**zrušeno usnesením Topolánkovy vlády**
- Předloží změnu jednacího řádu PSP a Senátu, který by omezil předkládání pozměňovacích návrhů / **zrušeno usnesením Topolánkovy vlády**
- Předloží návrh zákona, který by reguloval lobbying /**zrušeno usnesením Topolánkovy vlády**
- Předloží novelu zákona, zvyšující hmotnou odpovědnost zaměstnanců veřejné správy /**zrušeno usnesením Topolánkovy vlády**
- Vytvoří specializované protikorupční senáty soudů a specializované protikorupční útvary na státním zastupitelství /**zrušeno usnesením Topolánkovy vlády**

Modrá šance korupci

Další analýzy naleznete na www.cssd.cz

Podrobnou analýzu tématu KORUPCE ve smyslu volebních slibů ODS/vládních slibů/výroků vládních představitelů/výsledků/ naleznete na:

http://www.cssd.cz/s14983/s18962/17881-Modra_sance_pro_korupci.ppt